

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 85 0 Rs 047011 16 Rev
Banjaluka: 26.1.2017. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Biljane Tomić, kao predsjednika vijeća, te Senada Tice i Tanje Bundalo, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca V.P. iz D., zastupanog po punomoćniku S.M., advokatu iz D., ..., protiv tuženog G.t. a.d. D., ..., zastupanog po punomoćniku D.R., advokatu iz D., ..., radi zaštite prava iz radnog odnosa i isplate, vrijednost predmeta spora 31.000,00, KM, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Doboju broj: 85 0 Rs 047011 15 Rsž od 29.10.2015. godine, na sjednici održanoj 26.1.2017. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Doboju broj: 85 0 Rs 047011 14 Rs od 17.7.2015. godine, odbijen je tužbeni zahtjev tužioca kojim traži da se poništi rješenje tuženog o otkazu ugovora o radu sa ponudom zaključenja ugovora pod izmijenjenim uslovima, broj: 61/14 od 13.1.2013. godine, kojim je tužiocu otkazan ugovor o radu kao nezakonit, da se obaveže tuženi da tužioca vrati na radno mjesto odgovarajuće stručne spreme za zvanje “master diplomirani inženjer zaštite životne sredine – tehničkog smjera i inženjer zaštite od požara” na neodređeno vrijeme i da tužiocu uspostavi sva prava iz radnog odnosa.

Odbijen je zahtjev tužioca u dijelu kojim traži da se obaveže tuženi da mu na ime razlike plata isplati, i to:

- iznos od 1.670,49 KM za mjesec mart 2014. godine uz zakonom utvrđenu zateznu kamatu počev od 01.04.2014. godine pa do isplate,
- iznos od 2.181,99 KM za mjesec april 2014. godine uz zakonom utvrđenu zateznu kamatu počev od 01.05.2014. godine pa do isplate,
- iznos od 2.330,87 KM za mjesec maj 2014. godine uz zakonom utvrđenu zateznu kamatu počev od 01.06.2014. godine pa do isplate,
- iznos od 2.127,93 KM za mjesec juni 2014. godine uz zakonom utvrđenu zateznu kamatu počev od 01.07.2014. godine pa do isplate,
- iznos od 2.117,60 KM za mjesec juli 2014. godine uz zakonom utvrđenu zateznu kamatu počev od 01.08.2014. godine pa do isplate,
- iznos od 2.091,50 KM za mjesec avgust 2014. godine uz zakonom utvrđenu zateznu kamatu počev od 01.09.2014. godine pa do isplate,
- iznos od 2.094,02 KM za mjesec septembar 2014. godine uz zakonom utvrđenu zateznu kamatu počev od 01.10.2014. godine pa do isplate,
- iznos od 2.108,86 KM za mjesec oktobar 2014. godine uz zakonom utvrđenu zateznu kamatu počev od 01.11.2014. godine pa do isplate,
- iznos od 2.166,41 KM za mjesec novembar 2014. godine uz zakonom utvrđenu zateznu kamatu počev od 01.12.2014. godine pa do isplate,
- iznos od 2.257,68 KM za mjesec decembar 2014. godine uz zakonom utvrđenu zateznu kamatu počev od 01.01.2015. godine pa do isplate,

- iznos od 2.198,76 KM za mjesec januar 2015. godine uz zakonom utvrđenu zateznu kamatu počev od 01.02.2015. godine pa do isplate, te za svaki naredni mjesec do povratka na posao sa zakonom utvrđenim zateznim kamatama počev od dospijevanja svake plate pa do isplate.

Odbijen je zahtjev tužioca u dijelu kojim traži da se obaveže tuženi da Fondu PIO RS B. i Fondu ZO B.L., uplati na ime tužioca doprinose za penzijsko invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje, za period od 09.03.2014. godine do povratka na posao.

Tužbeni zahtjev tužioca je usvojen u dijelu kojim traži isplatu naknade regresa i tuženi obavezan da mu isplati regres za 2013. godinu u iznosu od 921,78 KM i za 2014. godine u iznosu od 946,41 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 07.10.2014. godine do isplate, u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude i pod prijetnjom izvršenja.

Obavezan je tužilac da tuženom na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 2.691,00 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Doboju broj: 85 0 Rs 047011 15 Rsž od 29.10.2015. godine, žalba tužioca je djelimično usvojena i prvostepena presuda preinačena u dijelu odluke o troškovima postupka, tako što je tužilac obavezan da tuženom, umjesto dosuđenog iznosa od 2.691,00 KM isplati iznos od 1.919,40 KM, dok je u preostalom dijelu žalba odbijena i presuda potvrđena.

Tužilac revizijom pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana odluka preinači i tužbeni zahtjev usvoji ili da se ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužioca za poništenje odluke o otkazu ugovora o radu, povratak na radno mjesto sa stručnom spremom za zvanje "master diplomirani inženjer zaštite životne sredine – tehničkog smjera i inženjer zaštite od požara" na neodređeno vrijeme i isplata na ime razlike plata isplati, za period i u iznosima naznačenim u izreci prvostepene presude.

U bitnome se činjenično utvrđenje prvostepenog suda sastoji u sljedećem: da su tužilac i tuženi zaključili 31.8.2009. godine ugovor o radu na neodređeno vrijeme broj: 2506/2009 za radno mjesto „vođa tima/šifra II-3-1“, a zatim 1.3.2013. godine Aneks broj 1 ovog ugovora u skladu sa Pravilnikom o izmjeni i dopuni Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta od 27.2.2013. godine broj: 361/2013, za radno mjesto "pomoćnik direktora za razvoj i ekologiju"; da je tuženi 1.1.2014. godine ponudio tužiocu zaključenje Aneksa 2 osnovnog ugovora o radu u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta od 20.12.2013. godine broj: 4121/2013, za radno mjesto "referent za poslove ekologije i zaštite na radu, II-Sektor za proizvodno tehničke poslove i distribuciju toplotne energije, red. broj 8/šifra II-3/", koji tužilac nije potpisao već je protiv istog Upravi društva tuženog izjavio prigovor; da je, potom, tuženi 13.1.2014. godine pod brojem 61/14, donio rješenje o otkazu ugovora o radu sa ponudom za zaključenje ugovora pod izmijenjenim uslovima (ugovor o radu broj: 58/14 za radno mjesto "referent za zaštitu društva, šifra II-3"), sa rokom prihvatanja ponude do 22.1.2014. godine; da tužilac nije prihvatio zaključenje tog ugovora, te mu je otkazan ugovor o radu broj: 2506/2009 od 31.8.2009. godine i Aneksa 1 od 1.3.2013. godine, uz otkazni rok u trajanju od 45 dana koji počinje da teče od 23.1.2014. godine i čijem istekom prestaje radni odnos tužioca kod tuženog.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, koje ne može biti predmet pobijanja i ocjenjivanja u ovom revizijskom postupku s obzirom na izričitu zabranu sadržanu u odredbi člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13-u daljem tekstu:

ZPP), primjenom odredbe člana 137. i 141. Zakona o radu („Službeni glasnik RS“, prečišćeni tekst broj: 55/07-u daljem tekstu: ZOR), prvostepeni sud je odlučio kao u izreci.

Po shvatanju prvostepenog suda, odluka tuženog da tužiocu ponudi radno mjesto “referent za zaštitu društva, šifra II-3” u skladu je sa odredbom člana 137. stav 1. ZOR i važećim Pravilnikom o sistematizaciji i u skladu sa stručnom spremom utvrđenom za to radno mjesto, kao i stručnom spremom tužioca.

Pri tome je prvostepeni sud cijenio da je donošenjem Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta od 20.12.2013. godine broj: 4121/2013 (u daljem tekstu: Pravilnik o sistematizaciji), koji je stupio na snagu 1.1.2014. godine, ukinuto radno mjesto na koje je tužilac bio raspoređen Aneksom 1, tj. radno mjesto “pomoćnik direktora za razvoj i ekologiju”. Prvostepeni sud je cijenio i okolnost da je tužilac preuzeo radnu knjižicu i otpremninu.

Drugostepeni sud u cijelosti prihvaća činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, iz kog razloga odbija žalbu tužioca i potvrđuje prvostepenu presudu u odnosu na odluku o tužbenom zahtjevu za zaštitu prava iz radnog odnosa.

Dugostepena odluka je pravilna.

Odredbom člana 137. ZOR propisano je da poslodavac može otkazati ugovor o radu radniku uz istovremenu ponudu za zaključivanje ugovora o radu pod izmjenjenim uslovima (stav 1.), ako radnik prihvati ponudu poslodavca zadržava pravo da kod nadležnog suda osporava dopuštenost takve izmjene ugovora (stav 3.), a ako radnik odbije da zaključi ugovor pod izmijenjenim uslovima, ima pravo na otpremninu u skladu sa odredbom člana 141. ZOR.

Tužilac ima zvanje “master diplomirani inženjer zaštite životne sredine, VII stepen stručne spreme-tehničkog smjera, inženjer zaštite od požara” i posjeduje stručni ispit zaštite na radu.

U vrijeme kada je na snagu stupio Pravilnik o sistematizaciji (1.1.2014. godine), saglasno Aneksu 1 osnovnog ugovora o radu broj: 2506/2009 od 31.8.2009. godine, tužilac je bio raspoređen na radno mjesto “pomoćnik direktora za razvoj i ekologiju” za koje su bili propisani uslovi: 5 godina iskustva u zanimanju, VSS-VII stepen, diplomirani inženjer tehničkog smjera, jedan izvršilac.

Između stranaka je nesporna činjenica da je Pravilnikom o sistematizaciji to radno mjesto ukinuto.

Ukidanje radnog mjesta, po prirodi stvari, automatski izaziva prestanak potrebe za radom radnika, odnosno (ako ih ima više), svih radnika koji su raspoređeni da na njemu rade.

Pravilnikom o sistematizaciji predviđeno je radno mjesto “referent za poslove ekologije i zaštite na radu, II-Sektor za proizvodno tehničke poslove i distribuciju toplotne energije, red. broj 8/šifra II-3”, za koje su propisani uslovi: VSS/VII, diplomirani inženjer zaštite na radu i ekologije, jedan izvršilac. Aneksom 2 tužiocu je ponuđeno zaključenje ugovora o radu za ovo radno mjesto, što tužilac nije prihvatio ističući u pismenom prigovoru “da ne posjeduje diplomu sa takvim zvanjem”.

Nakon toga, tužiocu je ponuđeno zaključenje ugovora o radu sa ponudom za zaključenje ugovora pod izmijenjenim uslovima (ugovor o radu broj: 58/14 za radno mjesto “referent za zaštitu društva, šifra II-3”), a za koje radno mjesto su, prema izmjenama i dopunama Pravilnika o sistematizaciji broj: 22/2014 od 10.1.2014. godine, propisani uslovi: jedan izvršilac, jedna godina radnog iskustva, zanimanje diplomirani inženjer zaštite životne sredine ili zaštite od požara, VSS-VII stepen. Ponuđeno radno mjesto odgovara stručnoj spremi, zvanju i radnom iskustvu tužioca.

Nije sporno da tužilac nije prihvatio zaključenje ugovora pod izmijenjenim uslovima, pa kako i ne tvrdi da je Pravilnikom o sistematizaciji ili njegovom dopunom od 10.1.2014. godine, predviđeno neko drugo radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, zvanju i radnom iskustvu, a da mu nije ponuđeno ili da je na istom zaposleno lice koje za to radno mjesto ne ispunjava utvrđene uslove, otkaz ugovora je zakonit.

Jednom zaključen ugovor o radu ne ostaje takav do kraja radnog odnosa, već samo dok traju okolnosti pod kojima je zaključen. Sa promjenom tih okolnosti poslodavac stiče pravo da zahtjeva promjenu ugovora o radu kako bi bio prilagođen novonastalom stanju, tj. potrebi radnog procesa. Osnovna obaveza radnika, koja mu daje osnov za ostvarenje i zaštitu prava, jeste da radi, pa zbog činjenice da mu je ponuđeno radno mjesto za koje smatra da ne odgovara njegovoj stručnoj spremi, tužilac ima pravo da traži sudsku zaštitu, ali samo pod uslovom da prethodno zaključi ponuđeni ugovor o radu pod izmijenjenim uslovima.

Pravilnik o sistematizaciji ukinuo je dotadašnje radno mjesto tužioca (“pomoćnik direktora za razvoj i ekologiju”) čime bi mu automatski prestao radni odnos. Izmjenama Pravilnika o sistematizaciji koje su izvršene 10.1.2014. godine, tuženi je išao u korist tužioca jer je propisao radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, zvanju i radnom iskustvu, čime je prihvatio u cijelosti prigovor tužioca na Aneks 2 ugovora o radu koji se odnosio na naziv radnog mjesta i propisane uslove. Dakle, sve i kada bi se prihvatila tvrdnja tužioca da navedene izmjene Pravilnika o sistematizaciji nisu zakonite, posljedica toga bi bila da se može primjeniti samo Pravilnik broj: 4121/2013 od 20.12.2013. godine, koji je nepovoljan za tužioca jer je njegovo dotadašnje radno mjesto ukinuo i nije predvidio drugo radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi i zvanju.

Tužilac je imao mogućnost, pod uslovom da je prihvatio ponuđeni ugovor, da ostane u radnom odnosu i da, potom, pokrene postupak sudske zaštite ako smatra da odredbe ponuđenog ugovora u dijelu koji se odnosi na platu nisu u skladu sa kolektivnim ugovorom.

Temeljem odredbe člana 248. u vezi sa odredbom člana 456. a) ZPP, odlučeno je kao u izreci.

Predsjednik vijeća:
Biljana Tomić